

Alıntılar

14

Ömer Hayyam*

Yaşar Akarca**, M. Arif Akşit***

*Ömer Hayyam Rubaileri ve Nazireler Kitabından alınmıştır.

**Çocuk Sağlığı ve Hast. Uzmanı, Elif Ana Pediatri Merkezi

***Prof. Dr. Pediatri, Neonatoloji ve Ped. Genetik Uzmanı, Acıbadem Hastanesi, Eskişehir.

18 Mayıs 1048 doğmuş, 4 Aralık 1131 yılında da vefat etmiş, filozof, matematikçi ve astronomi uzmanı olup, yazdığı şiirler ile tanınmış bir bilim adamıdır. Simgeler şeklinde vurguları dikkate alınmalıdır.

Varlık, ölümden sonra da süren bir boyuttur. Binom kavramını matematikte ilk tanımlayan kişi olup, bilimsel boyutu ile öne çıkmaktadır. Mühendislik boyutu olan kişilerin, soyut kavramlar konusunda geri planda olduğu veya olabildiği öngörülürken, felsefe ile uğraşısı onu farklı bir boyuta çekmiştir.

Burada doğum veya kısaca varlık oluşum açısından ele alınarak, Neonatoloji kavramına da katkı sağlanmaya çalışılacaktır. Ömer Hayyam'ın dörtlükleri/rubaileri sonrası kendi görüşlerim ile var olma ve doğuş teması işlenmiştir.

AMAÇ: Ömer Hayyam zamanının bir matematikçisi, bir felsefecisi ve o zamanlara damgasını vurmuş bir bilim adamıdır. Onun varlık ile alakalı dörtlüklerine nazire yapılmıştır.

Materyal Metot: Iphone appl. elde edilen Ömer Hayyam ile notlara yazılan nazireler, atışma veya karşılıklardan alıntı yapılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Ömer Hayyam

Ömer Hayyam'ın Rubaisi 1

Dert içinde sevinci bul da yaşa;
Haksız düzende haklı ol da yaşa;
Sonu nasıl olsa yokluk dünyanın,
Varından yoğundan kurtul da yaşa.

Doğum mutlu bir boyut olsa da, yaşam dertler ile dolu
Anne ve ailenin sayesinde yaşam hakkını sağlamakta
Büyüme ve gelişme katkıda olmaları, emzireme ile bizi biz yapan simge olmaktadır
Yokluk Dünyasında varlığımın oluşumu doğmak ise yaşamak nedir sizce? MAA

Dert boyutunda sevinç bir bebeğin gülüşündedir
Yaşam hakkını sağlamak ise hekimin en büyük idealidir
Anne emzirirken, Dünya bir yanadır ve yokluk boyutu kalmıştır
Evlad büyümesi ve gelişmesi ile zaten sonsuzluk yakalanmış olmaktadır MAA

Eğer doğum bir dert ise canımız fedadır
İnsanın bırakabileceği en büyük miras evlattır
Gebelikte bile her gün, dokuz doğurtur insana
Bir yaşam, bir yaratılışa merhaba demek, mükemmel ötesi alanın alası MAA

MAA-TR

Dert insanın bir sınavı ise, sevinmeyi umalım ve bekleyelim
Haksız, ziyanda olan düzende hakkı ifade etmekle mutlu olalım
Başlangıcı doğumum ise, sonu bilmem hangi gündür
Varlığımdan kurtulunca, kurtulup uçacağım havalara

Dertler bir sınav ise, sevinçlerde sınavdır Haklı ve haksızlıkta hakkı savunmak varken Boşlukta ve yoklukta olmanın anlamı ne? İyilik ve güzellikler olmadıktan sonra	Dersiz insan mı olur bu evrende Derdine derman bulup sevinenlerden ol Dermanını bulamazsan eğer, sabredenlerden ol Nasıl olsa, bir gün gideceksin evrenden, sabırlı ol
--	---

MAA-Eng.

Find some air, under the water and breath for life
Find some happy, under these circumstances and be smile
Find some thoughts, under all these politic ideas and be unique
Find some love and lover, under these environments and be pleasure, of
course

ÖZET-YORUM

Yaşamın bir hüsrana ve ziyan olduğu yukarıdan bakıldığında bu şekilde algılanabilir. Ana hakları ve insanlığı belirten ve bu konuda mücadele edenlerin varlığı ile felsefe ile gerek sanat ile oluşan boyutun medeniyeti geliştirdiği gözlenmektedir.

Bir bilim adamı olan Ömer Hayyam, evren haksız olabilir ama sen haklı olarak yaşa ve temelde kendi benliğine varlığını sürdür, diğerlerine dayanma demektedir.

Yenidoğan bir bebeğinde tüm gebelik ve doğum eylemini büyük bir mücadele ile aştıkları ki aşamayanların yaşam boyutunun kıaldığı veya özürli oldukları bilinmektedir. Bu açıdan hekimler, tüm bu varlık veya yokluk meselesinden sıyrılarak, insanlık boyutunda, bireyin ve bebeklerin yaşam hakları temelinde, sağlıklı olmaları için çırpındıkları aklıma gelerek bu dörtlüğü aldım.

Benlik akıl ile dengelenmeli, kendi hakları insanın, toplumsal haklar ile yeterli ve dengeli boyuta getirilmelidir. Toplumun gelişmesi ve yücelmesi ile fedakârlık ve sosyal yardım temelinde yeniden yapılanmalıdır. Eğitim bireylerin kültürel boyutta ve daha ileri ve daha gelişimsel boyuta çıkmasıdır.

Ziraat mühendisi olmuş birisi, aşlamayı geleneksel olarak teknisyenden öğreniyorsa, bu durumda sadece diploma aldığı belirtilebilir. Tüm tuz, şeker, yağın fazlası zehir, azı ise yetersizlik oluşturuyorsa ve hekimliğin temelinde, yeterli ve dengeli olama yerine bunları faydalı veya zararlı gibi yorumlaması anlamsızdır. İlaç bir zehir iken bunları faydalı hale getiren hekim, nasıl biyolojik maddeleri genel olarak çok faydalı, sınırsız yiyen veya zehirdir yemeyin diyebilir? Bu eğitimin oturmaması anlamındadır.

Outline

You are born, now you are living. Are you really alive?
Are you confirming the truth or are you on humanity?
Or are you just looking the surroundings and not confirming the responsibility?
If you are not healthy, born as preterm and have some debilities
What will be your expectations?
You can easily have indicated that, If I have mind, if I have power, if I have ...
I will be on goodness and benefit to all, one for all, all for one concept
Yes, you have some problems at the delivery
The Neonatologist resuscitate you, and you are fine now
So don't you have any manner of responsibility to the humanity?
Even your profession is medicine, what you are doing?
Live on truth, live on righteous, let left your id, be free be on humanity, yourself

Ömer Hayyam'ın Rubaisi 2

Bu dünya iki kapılı bir han,
Girdi mi dertlere düşer insan.
Tanınmadan yaşamak en iyisi:
Elinde olsa da hiç doğmasan

MAA-TR

Bir kapıdan girince, çıkacaksın öteki kapıdan
Girince her an sınavdasın bilesin
Yaşamak mı iyidir, var olmamak mı diye sorma boşuna?
Sen kul isen, girince bu kapıdan ötekine kadar yaşayacaksın unutma

MAA-Eng.

When you entered, you cannot hide yourself, even not to be there
You must be stand right for all these happenings
You cannot sit still, when you see the cruelty and hazard
So you will be happy, after you left this world, by passing the exit

Doğum bir kapı ise ölüm ikinci kapı mı olmalı?
Yaşam arasındaki boyut ise
Güzellik ve iyilikler yaratamamış, oluşturmamışsam bile
Doğumum ile aileme verdiğim mutluluk bir ömür boyu yeter bana MAA

Özet-Yorum

Doğum ile insanlar ölüme yaklaşmış olurlar. Bu arada insan olmanın gereği eğitilmeleri, yetiştirilmeli ve geliştirilmeleri gerekmektedir. Tüm bunların temeli sağlıklı olmak ile başlamaktadır. Bunun başlangıcı da gebelik ve Yenidoğan evresidir.

Yaşam mücadelesi için birey, nefes almak için bile enerjiye ve güdüye gereksinimi vardır. Bunlarda sevgi ve saygı ile olabilir. İlk basamağı ana kucığı ve emzirme ile olmaktadır. İlk etik ilkeleri öğreten annedir ve sosyal boyutu da ağılayınca beslenme, altını değiştirme gibi ağlama ile değiştirirken, yapılması ile ağlamamayı öğrenmektedir. Gülme ve kıkırdama ile başlayan mutluluk olayı giderek genişlemektedir.

Bunların vurgulanması amaçlanmaktadır.

Outline

You are born, so you will be one day passed out
Enter this door, exit from the other door
The entrance is so hard, a concept of life or death
First breath is just a miracle
For Neonatologist this is true and exact point
Baby cries at the delivery, people cries at the passing out
The first bed is prepared for the baby, the last bed is confirming for the corps
This is a paradox
But do you sit still in this universe or do you perform anything
There is only one to do, just love and be loved
To be on humanity this is the only way for going